

نام و نام خانوادگی:	جمهوری اسلامی ایران اداره کل آموزش و پرورش آذربایجان شرقی دبیرستان غیرانتفاعی دخترانه مکتب قلم	نام درس: فنون نام دبیر: ناهید جهان سری تاریخ امتحان: / / ساعت امتحان: ۱۰ صبح مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
مقطع و رشته تحصیلی: دهم انسانی		
تعداد صفحات: ۳		

الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱: چرا نویسندگان سده های پنجم و ششم به فارسی نویسی اهمیت می دادند ؟ (۱ نمره)

۲: جاهای خالی را پر کنید ؟ (۱ نمره)

الف) این شیوه ی نثر (نثر موزون) را به کمال رساند .

ب) نمونه ی دیگر از نثر موزون که تحت تاثیر خواجه عبدالله نوشته شد ، کتاب است .

ب) سبک شناسی (۲ نمره)

۳: سبک در اصطلاح ادبی چیست ؟ /۵.

۴: از ویژگی های فکری سبک خراسانی ۳ مورد بنویسید؟ /۷۵.

۵: محمد تقی بهار ، ملک الشعرا برای شعر فارسی ، شش نوع سبک قائل است آن ها را بنویسید ؟ /۷۵.

پ) موسیقی شعر (۶ نمره)

۶: منظور از خط عروضی چیست ؟ /۵.نمره

۷: بیت زیر را با خط عروضی بنویسید ، سپس مرز هجا ها را مشخص کنید و زیر هر هجا علامت آن را بگذارید ؟ /۱۵ نمره

ای چشم و چراغ اهل بینش

مقصود وجود آفرینش

۸: با توجه به علامت هجا ها، کدام واژه ها با حذف همزه تلفظ شده اند ؟ (/۵.نمره)

بادآورده) _ _ _) u

گل اندام) _ _ _) u

پلنگ افکن) (_ _ u _ u

کار آموزده) (_ _ u) u

۹: در ابیات زیر واژه های قافیه و حروف مشترک را مشخص کنید. (۵/۱ نمره)

الف) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست

بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

ب: چنین داد پاسخ فریدون که تخت

نماند به کس جاودانه نه بخت

۱۰: نوع قافیه را در ابیات زیر مشخص کنید؟ (۱ نمره)

الف) در رفتن جان از بدن ، گویند هر نوعی سخن

من خود به چشم خویشتن ، دیدم که جانم می رود

ب) طرفه می دارند یاران صبر من بر داغ و درد

داغ و دردی کز تو باشد خوش تر است از باغ و ورد

۱۱) واژه های زیر را با خط عروضی بنویسید و مرز هر کدام از واژه ها را که بیش از یک هجا دارد را

مشخص کنید؟ (۱ نمره)

الف : پشتوانه

ب: روزنه

ج: خواستن

د: خویشتن شناسی

ت) زیبا شناسی (۶ نمره)

۱۲: در ابیات زیر واج و واژه آرایی را بیابید؟ ۵/۵. نمره

الف : پای استدالیان چوبین بود

پای چوبین سخت بی تمکین بود

ب: سرو را بین بر سماع بلبلان صبح خیز

همچو سرمستان به بستان ، پای کوب و دست زن

۱۳: در عبارت زیر سجع ها را بیابید و نوع آن ها را مشخص کنید ؟ ۵/۱ نمره

الف : همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال
ب: مُلک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع
ج) دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند نشاید که به یک دم بیزارند .

۱۴: در کدام یک از ابیات زیر از آرایه موازنه و ترصیع بهره برده شده است ؟ (۲ نمره)

الف (ای منور به تو نجوم جمال
ای مقرر به تو رسوم کمال
ب) دل به امید روی او همدم جان نمی شود
جان به هوای کوی او خدمت تن نمی کند

۱۵: در ابیات زیر انواع جناس ها را مشخص کنید ؟ (۲ نمره)

الف : گر مر او را این نظر بودی مدام
چون ندیدی زیر مشتی خاک ، دام
ب: بوی جوی مولیان آید همی
یاد یار مهربان آید همی
ج: برادر که در بند خویش است نه برادر ، نه خویش است

